

BIULETYN PRAWNY

Finat

I. Akty prawne dotyczące rynku Kapitałowego

1. Prawo Krajowe

1.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

- 1.1.1 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 19 września 2017 r. w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone
- 1.1.2 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 12.09.2017 r. w sprawie informacji zawartych w dokumentacji podatkowej w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych
- 1.1.3 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 1.09.2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego.

1.2 Projekty Ustaw/rozporządzeń

- 1.2.1 Projekt ustawy o centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i punkcie informacji dla Przedsiębiorcy
- 1.2.2 Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych
- 1.2.3 Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną
- 1.2.4 Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw
- 1.2.5 Projekt ustawy - Prawo przedsiębiorców

2 Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 2.1 Uwagi GIODO do projektu nowych przepisów o ochronie danych osobowych
- 2.2 Bezpieczeństwo danych w rejestrze PESEL do poprawy
- 2.3 Analiza - Outsourcing danych osobowych w zgodzie z RODO
- 2.4 ECOFIN o zmianach podatkowych

3 Stosowanie prawa

- 3.1 Wyrok NSA z 28.09.2017 r. (II FSK 2624/15)1.
- 3.2 Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7.09.2017 r.
- 3.3 Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17.08.2017 r.

II. Obszar zmian

1. Prawo Krajowe

1.1 Nowe przepisy wchodzące w życie

1.1.1 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 19 września 2017 r. w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone.

Dotyczy: 29 września w Dzienniku ustaw zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone. W rozporządzeniu określono:

- sposób przesyłania deklaracji i podań za pomocą środków komunikacji elektronicznej
- rodzaje podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone poszczególne typy deklaracji lub podań.

Ponadto rozporządzenie wprowadza możliwość korzystania z podpisu elektronicznego zapewniając przy tym autentyczność deklaracji i podań opartych na danych autoryzujących („dane autoryzujące”). Zgłoszenia AKC-R, AKC-Z, i GHD-1 oraz wnioski o wydanie banderol podatkowych lub sprzedaż banderol legalizacyjnych oraz o wydanie upoważnienia do odbioru banderol mogą być opatrywane podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy certyfikatu celnego. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone straciło moc.

Status: Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 października 2017 r.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/1802/1>

1.1.2 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 12.09.2017 r. w sprawie informacji zawartych w dokumentacji podatkowej w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych

Dotyczy: Rozporządzenie wprowadza szczegółowy opis elementów stanowiących dokumentację podatkową, o której mowa w art. 9a ust. 2b pkt 1 ustawy CIT, tj. dokumentację sporządzaną przez podatników dokonujących transakcji z podmiotami powiązanymi lub ujmujących w danym roku podatkowym w księgach rachunkowych inne zdarzenia, których warunki zostały ustalone (lub narzucone) z podmiotami powiązanymi oraz, o której mowa w art. 9a ust. 2d ustawy CIT, tj. dokumentację zawierającą informacje o grupie podmiotów powiązanych (tzw. master file).

Szczegółowy opis elementów stanowiących dokumentację podatkową dotyczy także odpowiednio:

- transakcji lub innych zdarzeń, umowy spółki niebędącej osobą prawną oraz umowy wspólnego przedsięwzięcia lub innej umowy o podobnym charakterze w związku, z którymi dokonano bezpośrednio lub pośrednio, zapłaty należności na rzecz podmiotu mającego miejsce lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą,
- podatników nierezydentów prowadzących działalność przez zagraniczny zakład położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- podatników rezydentów prowadzących działalność przez zagraniczny zakład położony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie wypełnia delegację Ministra Finansów do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego opisu elementów stanowiących dokumentację podatkową. Delegacja ta stanowi, iż rozporządzenie ma uwzględniać w szczególności wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w zakresie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych. Rekomendacje dotyczące dokumentacji cen transferowych zawarte są w dokumencie pt. „Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting, Action 13 - 2015 Final Report”. Ponadto, przedłożony projekt rozporządzenia ma na celu wprowadzenie do polskiego systemu podatkowego ustaleń zawartych w Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącej kodeksu postępowania w sprawie dokumentacji cen transferowych dla przedsiębiorstw stowarzyszonych w Unii Europejskiej (DCT UE) (2006/C 176/01).

Status: Rozporządzenie weszło w życie z dniem 3 października 2017 r.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/1753/1>

1.1.3 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 1.09.2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego.

Dotyczy: Rozporządzenie ma na celu wprowadzenia obowiązku utrzymywania ryzyka systemowego tj. dodatkowej kwoty kapitału podstawowego Tier I, w wysokości 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), dalej: „CRR”, przez instytucje, które otrzymał zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie działalności bankowej, z wyłączeniem Banku Gospodarstwa Krajowego, którym został z tego obowiązku wyłączony podmiotowo na poziomie ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Ponadto bufor będzie miał zastosowanie do wszystkich ekspozycji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wprowadzenie bufora ryzyka systemowego podyktowane jest koniecznością utrzymania odporności banków na negatywne zjawiska szokowe przez podtrzymanie poziomu kapitałów wypracowanych do tej pory przez banki. W momencie wejścia w życie pakietu CRDIV/CRR poziomy minimalnych wymogów kapitałowych wynikających z tych regulacji były o wiele niższe niż faktyczne poziomy utrzymywane przez sektor bankowy. Odpowiednie bufory kapitałowe były więc dotychczas zapewniane przez stosowanie zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego co do minimalnych współczynników kapitałowych oraz rekomendacji odnośnie do polityki dywidendowej. Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego z października 2015 r. banki powinny utrzymywać współczynnik kapitałowy TCR na poziomie co najmniej 13,25%, a współczynnik Tier I – co najmniej 10,25% (minimalne normy wynikające z CRR i bufora zabezpieczającego powiększone odpowiednio o 4 i 3 punkty procentowe). Konieczność utrzymania wysokich poziomów adekwatności kapitałowej banków wynika z kolei z ryzyka systemowego związanego z sytuacją w otoczeniu polskiej gospodarki i możliwością wystąpienia negatywnych zjawisk szokowych o charakterze zewnętrznym. Ma to związek z wysoką niepewnością co do perspektyw wzrostu gospodarczego za granicą, w tym konsekwencjami wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, kierunków polityki gospodarczej w USA i innych zmian o charakterze geopolitycznym. Gospodarka Polski jest ściśle związana z najbardziej rozwiniętymi gospodarkami UE, a zarazem jest nadal traktowana jako element rynków wschodzących, co stanowi istotny kanał transmisji

negatywnych zjawisk szokowych. Wzrost niepewności w otoczeniu gospodarczym Polski, zwiększający możliwość wystąpienia istotnych negatywnych szoków, jest wskazywany jako główne źródło ryzyka dla stabilności systemu finansowego w ostatnich „Raportach o stabilności systemu finansowego”. Zgodnie z art. 50 ust. 9 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym w projekcie rozporządzenia wzięto pod uwagę rekomendacje Komitetu Stabilności Finansowej (KSF) sformułowaną w uchwale Nr 14/2017 z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie rekomendacji dotyczącej restrukturyzacji portfela kredytów mieszkaniowych w walutach obcych. Komitet Stabilności finansowej (KSF) zarekomendował nałożenie na banki bufora ryzyka systemowego w wysokości 3%. W ocenie KSF bufor powinien obowiązywać wszystkie banki działające na terytorium Polski, a jego wprowadzenie powinno wzmacniać siłę oddziaływania innych rekomendowanych uchwał instrumentów i zapewnić większą odporność banków na zjawiska szokowe, w tym również te wynikające z otoczenia zewnętrznego.

Status: Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Źródło: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/du/2017/1776>

1.1.4 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 12.09.2017 r. w sprawie informacji zawartych w dokumentacji podatkowej w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych

Dotyczy: Rozporządzenie wprowadza szczegółowy opis elementów stanowiących dokumentację podatkową, o której mowa w art. 9a. ust 2b pkt 1 ustawy CIT tj. dokumentację sporządzoną przez podatników dokonujących transakcji z podmiotami powiązanymi lub ujmujących w danym roku podatkowym w księgach rachunkowych inne zdarzenia, których warunki zostały ustalone (lub narzucone) z podmiotami powiązanymi oraz o dokumentacji zawierającej informacje o grupie podmiotów powiązanych. Szczegółowy opis elementów stanowiących dokumentację podatkową dotyczy także:

- transakcji lub innych zdarzeń, umowy spółki niebędącej osobą prawną oraz umowy wspólnego przedsięwzięcia lub innej umowy o podobnym charakterze w związku, z którymi dokonano bezpośrednio lub pośrednio, zapłaty należności na rzecz podmiotu mającego miejsce lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą,
- podatników nierezydentów prowadzących działalność przez zagraniczny zakład położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- podatników rezydentów prowadzących działalność przez zagraniczny zakład położony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto, przedłożony projekt rozporządzenia ma na celu wprowadzenie do polskiego systemu podatkowego ustaleń zawartych w Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącej kodeksu postępowania w sprawie dokumentacji cen transferowych dla przedsiębiorstw stowarzyszonych w Unii Europejskiej (DCT UE) (2006/C 176/01).

Status: Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 3 października 2017 r.

Źródło: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/1753/1>

1.2 Projekty ustaw/rozporządzeń

1.2.1 Projekt ustawy o centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i punkcie informacji dla Przedsiębiorcy

Dotyczy: Projekt wchodzi w skład pakietu „Konstytucja Biznesu”, stanowiącego element Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Ministerstwo Rozwoju dokonało przeglądu najważniejszych problemów i utrudnień, którymi mierzą się obecnie polscy przedsiębiorcy. Koniecznym jest usprawnienie funkcjonowania CEIDG oraz Pojedynczego Punktu Kontaktowego, (do którego prowadzenia Polska zobligowana jest na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym, tzw. dyrektywy usługowej) oraz ich dostosowanie do nowych instytucji prawnych, takich jak np. możliwość udzielania prokury przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną (w odniesieniu do CEIDG). Pewnym zmianom musi też ulec instytucja zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przez osoby fizyczne. W ramach przeglądu dokonanego przez Ministerstwo Rozwoju wskazano problemy związane przede wszystkim z górnym limitem czasowym takiego zawieszenia, wynoszącym w chwili obecnej co do zasady 24 miesiące. Termin ten nie znajduje sensownego uzasadnienia, w niepotrzebny sposób ogranicza przedsiębiorców, a ponadto w praktyce jest bardzo łatwy do obejścia. Wystarczy bowiem, że dany przedsiębiorca po upływie tego okresu wznowi działalność choćby na jeden dzień, po czym może ją znów zawiesić. Z tego względu projekt ustawy Prawo przedsiębiorców odnosząc się do kwestii zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przewiduje jedynie dolny limit czasowy takiego zawieszenia. Zmiana ta powoduje jednak konieczność odpowiedniego dostosowania w ustawie odrębnej przepisów dotyczących wznowienia wykonywania tej działalności. Konieczne jest wprowadzenie rozwiązania, które zlikwiduje problem tzw. nieskutecznych zawieszeń, zgłaszanych przez organy ZUS. Zaproponowano nowe rozwiązanie polegające na tym, że o ile to przedsiębiorca zgłasza w CEIDG informacje o zawieszeniu wykonywania działalności, to faktyczne daty skutecznego zawieszenia dopisze – dopiero po weryfikacji – z urzędu ZUS. Konieczne jest też określenie nowej roli rejestru CEIDG – jako nie tylko rejestru przedsiębiorców, ale również instrumentu zarządzania udzielanymi przez przedsiębiorcę pełnomocnictwami (prokurą) – byłaby to istotna zmiana znosząca przede wszystkim w stosunkach administracyjno- i cywilno- prawnych, konieczność posługiwania się przez przedsiębiorcę papierowym dokumentem pełnomocnictwa. Proponuje się nowy podział danych wpisowych na dane ewidencyjne i dane informacyjne. Doświadczenia ostatnich ponad 5 lat funkcjonowania CEIDG wskazały, że przedsiębiorcy w zakresie takich danych jak daty rozpoczęcia czy zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej, powinni mieć pełną swobodę, nie ograniczoną żadnym limitem czasowym, w zmianie tych danych. Przedsiębiorca ma obowiązek wskazać datę zgodną ze stanem faktycznym. Projekt ustawy reguluje w sposób kompleksowy zagadnienia związane z CEIDG oraz Punktem Informacji dla Przedsiębiorcy, który to będzie realizował zadania Pojedynczego Punktu Kontaktowego. Wśród najważniejszych modyfikacji, które zakłada niniejszy projekt ustawy, znajdują się:

- umożliwienie udostępniania w CEIDG rejestru pełnomocnictw i prokury;
- dokonanie nowego podziału danych wpisywanych do CEIDG na dane ewidencyjne przedsiębiorcy i dane informacyjne przedsiębiorcy;
- wprowadzenie zasady automatycznego wznowienia wykonywania działalności po upływie okresu zawieszenia;
- ograniczenie zakresu danych zawartych we wpisie do CEIDG nie związanych bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub nie wpływających istotnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego;
- stworzenie podstawy prawnej do udostępniania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki danych gromadzonych przez ZUS i CRP-KEP.

Prowadzony przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy ma natomiast na celu służyć przedsiębiorcom, m.in. poprzez umożliwianie im załatwiania spraw

związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej na terytorium państwa. Obok rozwiązań znajdujących się w obecnej ustawie SDG, projekt niniejszej ustawy zakłada m.in.:

- obowiązek, by informacje udostępniane przez Punkt były przekazywane zrozumiałym językiem;
- doprecyzowanie zadań organów, które realizują sprawy lub mogą udzielić praktycznych informacji dot. zagadnień związanych z działalnością gospodarczą;
- wprowadzenie ułatwień dla przedsiębiorców, np. poprzez możliwość wykorzystania ponownie wcześniej wprowadzonych do systemu danych.

Status: Komisja Prawnicza

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12295218/katalog/12416308#12416308>

1.2.2 Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Dotyczy: Aktualnie dane podatkowe dotyczące podatników podatku dochodowego od osób prawnych nie są publicznie dostępne. Skutkuje to brakiem społecznej kontroli nad działalnością takich podmiotów w tym odnoszących się do wysokości odprowadzanych przez nie zobowiązań publicznoprawnych z tytułu podatku CIT. Publikowanie związanych z prowadzoną działalnością danych tak finansowych, jak i pozafinansowych jest standardem odpowiedzialnego społecznie biznesu. Dostępność informacji objętych proponowaną regulacją dla szerokiego grona interesariuszy, w tym m.in. organizacji pozarządowych, organizacji pracodawców, organizacji branżowych, związków zawodowych, pracowników i in. może mieć wpływ na budowanie zaufania społecznego a także na kontrolę społeczną zachowań przedsiębiorstw. Po przez wprowadzanie do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych regulacji dającej ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych możliwości publikowania informacji zawierającej podstawowe dane podatkowe wynikające z zeznania np. przychodu, kosztów uzyskania przychodów, dochodu w tym również nazwę podatnika oraz identyfikator podatkowy NIP wraz ze wskazaniem roku podatkowego za który informacja jest publikowana. Podawane do publicznej wiadomości będą dane dotyczące tych podatników, których przychody za rok podatkowy, za który informacje mają zostać opublikowane, mieścić się będą w grupie 4.500 podatników CIT wykazujących najwyższe przychody oraz wszystkich podatników posiadających status podatkowej grupy kapitałowej. Ustawodawca dotychczas nie wskazał w gdzie oraz w jaki sposób będzie można uzyskać informacje. Upublicznianie danych podatkowych nie będzie naruszać przepisów o tajemnicy skarbowej.

Status: Skierowane do I czytania na posiedzeniu Sejmu

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12300402>

1.2.3 Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczność

Dotyczy: Obecnie w Polsce obowiązuje 50 – letni okres przechowywania dokumentacji kadrowo-płacowej. Długie przechowywanie wielu papierowych dokumentów powstałych w trakcie stosunku pracy powoduje, że pracodawcy ponoszą znaczne koszty na realizację zadań związanych z obsługą akt osobowych i dokumentacji pracowniczej. Podstawowym celem długookresowego przechowywania dokumentów jest ich wykorzystanie w sporach między pracownikiem a pracodawcą oraz do potwierdzenia w Zakładzie Ubezpieczeń społecznych okresów zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia po wystąpieniu z wnioskiem o ustalenie emerytury, renty lub świadczenia przedemerytalnego. Projekt ma na celu wprowadzenie dwóch

zmian, które łącznie przyczynią się do ułatwienia realizacji przez pracodawców obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy.

- Pierwszy z nich polega na skróceniu obowiązkowego okresu przechowywania dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika, który podjął pierwszą pracę zawodową po dniu 31 grudnia 1998 r. z 50 do 10 lat. ZUS będzie dla wskazanej grupy pracowników gromadził informacje wystarczające do ustalenia i przyznania świadczenia z ubezpieczenia społecznego w takim zakresie, aby ubezpieczony miał zagwarantowane bezpieczeństwo otrzymania wybranego świadczenia oraz prawidłowego ustalenia jego wysokości. Pracodawca będzie przysyłał miesięczne raporty i deklaracje do ZUS. Ponadto, pracodawca po zakończeniu stosunku pracy, wyda pracownikowi rozszerzone świadectwo pracy, które będzie zawierało dane o wynagrodzeniu w poszczególnych latach pozostawiania pracownika w stosunku pracy. Dane zawarte w rozszerzonym świadectwie pracodawca będzie przekazywał do ZUS w takiej postaci jakiej się komunikuje tj. po przez korespondencje papierową lub elektroniczną. Ubezpieczony pracownik będzie miał prawo do weryfikacji danych przekazywanych na jego indywidualne konto przez pracodawcę za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ZUS. W przypadku zagubienia dokumentów, będzie mógł zwrócić się do ZUS z wnioskiem w postaci papierowej albo elektronicznej o udostępnienie informacji o stanie konta. Wydruk z systemu teleinformatycznego danych udostępnionych przez ZUS, podobnie jak wydruki z Rejestru Ksiąg Wieczystych lub KRS, będzie posiadał moc oryginału dokumentu urzędowego. Okres 10 lat gwarantuje także możliwość korzystania ze zgromadzonej dokumentacji oraz akt osobowych jako dowodów w razie ewentualnego sporu sądowego pomiędzy pracodawcą a pracownikiem. Należy podkreślić, że w przypadku wszczęcia postępowania wyjaśniającego przez ZUS lub rozpoczęcia się sporu sądowego, pracodawca nie będzie mógł zniszczyć dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika do czasu ich prawomocnego zakończenia.
- Druga zmiana dotyczy fakultatywnej możliwości tworzenia lub gromadzenia i przechowywania dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika w postaci elektronicznej. Elektroniczna postać akt może powstać w wyniku tworzenia dokumentów elektronicznie lub poprzez digitalizowanie akt papierowych. Zaproponowane rozwiązania mają na celu przede wszystkim unowocześnienie obsługi obowiązków pracowniczych z czym wiąże się ograniczenie kosztów ponoszonych przez pracodawców z tytułu długotrwałego papierowego przechowywania akt osobowych pracowników. Pracodawca będzie miał prawo wyboru dowolnego teleinformatycznego systemu do tworzenia i przechowywania elektronicznej dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika, o ile system taki (oprogramowanie oraz inne rozwiązania techniczne i organizacyjne) będą gwarantowały bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych z uwzględnieniem potencjalnych ryzyk dla interesów i prawa osób, których dane dotyczą, w tym zapewnią ich integralność i poufność. Przewiduje się zmianę obowiązujących przepisów w taki sposób, aby istniała możliwość elektronicznego prowadzenia dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika.

Status: Rada Ministrów

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12291757>

1.2.4 Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw

Dotyczy: Projektowana ustawa ma na celu implementację polskiego porządku prawnego do dyrektywy PSD2. Dyrektywa PSD2, a w konsekwencji proponowana nowelizacja ustawy o usługach płatniczych ma za zadanie ustanowić przepisy, które wyeliminują zidentyfikowane luki regulacyjne, zapewniając jednocześnie większą jawność prawa i spójne stosowanie ram legislacyjnych w całej Unii. Głównymi celami dyrektywy są:

- Dalszy wkład do bardziej zintegrowanego i efektywnego europejskiego rynku płatności
- Poprawa zasad konkurencyjności dla dostawców usług płatniczych
- Bezpieczniejsze i lepiej zabezpieczone dokonywanie płatności
- Ochrona konsumentów
- Wpływ na obniżenie kosztów dokonywania płatności

Dyrektywa PSD2 stanowi podstawę prawną dla stworzenia jednolitego rynku płatności w UE opartego o bezpieczne i bardziej innowacyjne usługi płatnicze na obszarze całej UE. Celem jest dokonywanie płatności transgranicznych równie prosto, skutecznie i bezpiecznie jak płatności krajowych w poszczególnych państwach członkowskich. Proponowana implementacja dyrektywy PSD2 w pełni transponuje jej przepisy do polskiego systemu prawnego. Najważniejsze zmiany zawarte w projekcie wprowadzenie nowej kategorii dostawców - katalog usług płatniczych rozszerzony został o dwa nowe typy usług:

- usługę inicjowania transakcji płatniczej (payment initiation service - „PIS”) oraz
- usługę dostępu do informacji o rachunku (account information service - „AIS”).

Dostawca świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku zapewni klientowi zagregowane informacje online o co najmniej jednym lub kilku rachunkach płatniczych, prowadzonych przez jednego lub kilku dostawców usług płatniczych. W ten sposób klient zyskuje możliwość natychmiastowego uzyskania obrazu jego sytuacji finansowej na dany moment. Usługa inicjowania płatności polegać będzie na udzieleniu dostawcy tej usługi dostępu do rachunku online płatnika – w celu sprawdzenia dostępności środków pieniężnych, zainicjowania płatności, po czym – przedstawienia płatnikowi informacji o dokonaniu płatności. Obie usługi będą miały charakter pomocniczy w stosunku do „usług właściwych”, to jest takich, na skutek których dochodzi do faktycznego przesunięcia środków pieniężnych klienta. Dostawcy tych usług nie będą wchodzić na żadnym etapie w posiadanie środków pieniężnych klienta.

Modyfikacja zakresu wyłączeń:

- utrzymano wyłączenie spod regulacji usług płatniczych oferowanych przez operatorów bankomatów niezależnych od dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek, nałożono jednak na operatorów bankomatów obowiązek przestrzegania przepisów u.u.p w zakresie przejrzystości (tj. obowiązek podania informacji o opłatach, zarówno przed jak i po pobraniu opłaty;
- ograniczono wyłączenie transakcji płatniczych realizowanych za pośrednictwem agenta handlowego do sytuacji gdy działają jedynie w imieniu płatnika lub jedynie w imieniu odbiorcy albo gdy działają zarówno w imieniu płatnika, jak i odbiorcy, jednak w żadnym momencie nie wchodzi on w posiadanie środków pieniężnych klientów ani nie uzyskuje nad tymi środkami kontroli;
- ograniczono zakres wyłączenia transakcji płatniczych przeprowadzanych przez dostawcę sieci lub usług łączności elektronicznej;

Modyfikacja zasad odpowiedzialności za nieautoryzowaną transakcję:

- ograniczono odpowiedzialność płatnika w szczególności przez zobowiązanie dostawcy usług płatniczych do niezwłocznego zwrotu płatnikowi kwoty nieautoryzowanej transakcji. Płatnik nie będzie również ponosił odpowiedzialności, jeżeli nie mógł sobie zdawać sprawy z utraty, kradzieży lub sprzeniewierzenia instrumentu płatniczego. Wobec braku wymogu silnego uwierzytelnienia klienta – płatnik nie poniesie odpowiedzialności za zaistniałą szkodę;
- zmniejszono próg odpowiedzialności płatnika za straty spowodowane nieautoryzowanymi transakcjami płatniczymi ze 150 euro do 50 euro;
- w przypadku transakcji z nieznaną kwotą – dla blokady środków pieniężnych na rachunku płatnika – niezbędna będzie autoryzacja tego ostatniego oraz podanie dokładnej kwoty środków pieniężnych, które podlegają blokadzie.

Zasadniczą zmianą będzie odpowiedzialność dostawcy w przypadku gdy nie wymaga on silnego uwierzytelnienia dla transakcji, a płatnik zachowuje dobrą wiarę co do transakcji. W takim przypadku odpowiedzialność za nieautoryzowaną transakcję ponosić będzie w całości dostawca usług płatniczych. Na dostawcy spoczywać będzie również ciężar udowodnienia złej wiary płatnika. Planowana zmiana ma na celu stosowanie coraz skuteczniejszych metod weryfikacji tożsamości płatnika oraz szersze stosowanie metody silnego uwierzytelniania klienta.

Wprowadzenie małej instytucji płatniczej

- Korzystając z opcji narodowej projekt ustawy wprowadza nowy podmiot uprawniony do świadczenia usług płatniczych – małą instytucję płatniczą („MIP”) – osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wpisaną do rejestru małych instytucji płatniczych, prowadzącą działalność w zakresie usług płatniczych. MIP będą mogły wykonywać swoją działalność wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu wpisu do rejestru małych instytucji płatniczych, będzie też mogła prowadzić działalność gospodarczą inną niż świadczenie usług płatniczych. Dopuszczalna wielkość obrotu osiągniętego przez MIP nie będzie mogła przekroczyć kwoty 1 500 000 euro miesięcznie. Właściwym organem sprawującym nadzór nad działalnością MIP będzie Komisja Nadzoru Finansowego. Mała instytucja płatnicza będzie obowiązana do wnoszenia wpłat na pokrycie kosztów nadzoru w kwocie stanowiącej iloczyn całkowitej kwoty transakcji płatniczych wykonanych przez MIP, w tym także przez jej agentów, i stawki nieprzekraczającej 0,025%. W tym celu zostanie wydane przez Prezesa Rady Ministrów rozporządzenie w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania wpłat oraz sposobu i terminów rozliczenia należności z tytułu wpłat.

Status: Komitet do Spraw Europejskich

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12298151>

1.2.5 Projekt ustawy - Prawo przedsiębiorców

Dotyczy: Podstawowym celem ustawy Prawo przedsiębiorców jest pełniejsze urzeczywistnienie konstytucyjnej zasady wolności działalności gospodarczej oraz innych konstytucyjnych zasad relewantnych dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Proponowane rozwiązania opierają się na trzech filarach.

- 1) Rozwiązania materialnoprawne służące wznowieniu wolności i praw przedsiębiorców, w szczególności wolności działalności gospodarczej i wyposażeniu w konkretne roszczenia i

inne instrumenty prawne umożliwiające tym ostatnim zabezpieczenie ich słuszych potrzeb i oczekiwań chronionych zasadami konstytucyjnymi, zwłaszcza w relacjach z organami władzy publicznej

- 2) Ustanowienie zasad opracowywania przez Radę Ministrów oraz przez inne organy rządowe projektów ustaw określających warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, a także zasad monitorowania praktycznych skutków obowiązywania już uchwalonych tego rodzaju ustaw, w celu zapewnienia przyjaznych warunków prawnych dla podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej
- 3) Uregulowanie podstawowych zasad tworzenia prawa, w tym wzmocnienie nacisku na ograniczanie obciążeń nakładanych na przedsiębiorców, ze szczególnym uwzględnieniem mikro-, małych i średnich przedsiębiorców; wydawanie przez organy administracji napisanych prostym językiem „objaśnień prawnych” wyjaśniających przepisy w zakresie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego stosowania tych przepisów; odformalizowanie komunikacji: urząd – przedsiębiorca. Za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy, sprawy urzędowe (lub poszczególne czynności, np. wezwania do uzupełnienia braków formalnych) będą mogły być załatwiane przez telefon, e-mail lub za pomocą innych środków komunikacji; uregulowanie kwestii udostępniania przez Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy listy rodzajów działalności gospodarczej wymagających uzyskania koncesji, zezwolenia albo wpisu do rejestru działalności regulowanej, wraz ze wskazaniem odpowiednich aktów prawnych; uelastycznienie instytucji zawieszenia (możliwość bezterminowego zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej lub zawieszenia na dowolny okres wskazany przez przedsiębiorcę), zmiana przepisów kontroli (likwidacja obowiązku prowadzenia ksiąg kontroli); wyłączenie z ustawy regulacji technicznych i organizacyjnych, dotyczących zasad funkcjonowania CEIDG, szczegółowych zasad dotyczących zawieszenia i wznowienia wykonywania działalności gospodarczej oraz zasad funkcjonowania Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy; utworzenie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców, stanowiącej forum wypracowywania wspólnego stanowiska Rządu i przedsiębiorców oraz utworzenie Rzecznika Przedsiębiorców, organu interweniującego i stojącego na straży przedsiębiorców, posiadającego kompetencje np. do występowania do urzędów o wydawanie „objaśnień prawnych”;

Efektem projektowanych rozwiązań będzie poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorstw oraz zmniejszenie ryzyka pomijania podstawowych zasad prawa gospodarczego przy podejmowaniu przez administrację konkretnych rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przedsiębiorców. Oczekiwanym efektem powinna też być zmiana nastawienia organów do przedsiębiorców i wzmocnienie służebnej roli administracji wobec nich, w tym poprzez uwzględnianie w większym stopniu uzasadnionych interesów podmiotów gospodarczych. Uwzględniając potrzebę przyjęcia przepisów przejściowych wynikających z zastąpienia obecnie obowiązującej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nowym aktem prawnym, przepisami ustawy Prawo przedsiębiorców, a także mając na uwadze konieczność wprowadzenia licznych zmian w szeregu ustaw odrębnych, będących konsekwencją uchwalenia ustawy PP oraz innych ustaw z pakietu „Konstytucji Biznesu”, zasadne jest uregulowanie ww. materii w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo przedsiębiorców oraz niektóre inne ustawy z pakietu „Konstytucji Biznesu”. W związku z dużą ilością ww. regulacji zasadne jest zamieszczenie ich w odrębnej ustawie, tak aby zachować większą czytelność (przejrzystość) regulacji prawnej oraz by nie rozbudowywać nadmiernie ustawy PP o przepisy, które będą miały znaczenie jedynie czasowe lub wręcz jednorazowe. Przewiduje się zmiany w ponad 170 ustawach będące oczywistą konsekwencją przyjęcia części ustaw z pakietu „Konstytucji Biznesu” wraz z ustawą PP poprzez modyfikację i wprowadzenie przepisów m.in. w zakresie: form reglamentacji działalności gospodarczej (których konieczność

zmiany wynika z rezygnacji w projekcie PP z części przepisów wspólnych dot. tychże form reglamentacji działalności gospodarczej uregulowanych dotąd w u.s.d.g. i wynikającej stąd potrzeby przeniesienia tych przepisów do ustaw szczegółowych), odesłań do definicji, odesłań do zasad przeprowadzania kontroli, uprawnień Rzecznika. Przedsiębiorców, zmian związanych z zastąpieniem obowiązku posługiwania się przez przedsiębiorcę numerem REGON albo równolegle numerem REGON i NIP na rzecz wyłączenia numeru NIP, a także innych odesłań do rozwiązań szczegółowych. Jednocześnie, proponuje się zmianę Kodeksu cywilnego poprzez wyrażne upoważnienie przedsiębiorców – osób fizycznych do udzielania prokury, po uzyskaniu wpisu w CEIDG, zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym w zakresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w związku z „ulgą na start”, a także zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w ustawie o podatku od towarów i usług w związku z wprowadzeniem tzw. działalności nierejestrowej. Ponadto, z zarysowanych wyżej powodów w pełni zasadne wydaje się całkowite uchylenie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.

Status: Komisja Prawnicza

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12295217>

2. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

2.1 Uwagi GIODO do projektu nowych przepisów o ochronie danych osobowych

Dotyczy: Do przygotowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji projektów: ustawy o ochronie danych osobowych oraz ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych GIODO zgłosił ponad 140 stron uwag. Ministerstwo Cyfryzacji 13 września 2017 r. zaprezentowało projekt przepisów aktów prawnych, które w zamierzeniu miały dostosować polski system prawny do wymogów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO). To bowiem ten akt prawny wprowadza reformę systemu ochrony danych i zawiera nowe rozwiązania prawne gwarantujące większe bezpieczeństwo naszych danych osobowych w dobie wyzwań technologicznych XXI wieku. Przepisy przygotowane przez Ministerstwo Cyfryzacji powinny jedynie doprecyzować postanowienia RODO oraz dostosować krajowy porządek prawny do zawartych w nim regulacji i zasad.

Rozluźnianie zasad

Istotą reformy było wprowadzenie skutecznych mechanizmów ochrony naszej prywatności w świecie nowych technologii, wzmocnienie praw obywateli i ustanowienie silnego organu stojącego na straży tych praw. Tymczasem, w opinii Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO), w projektach przepisów zaprezentowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji dochodzi do rozluźniania tych nowych zasad i obniżania poziomu ochrony naszych danych osobowych. To bardzo niepokojąca tendencja, na którą GIODO zwraca uwagę w przedłożonych uwagach. Są one bardzo obszerne i odnoszą się do wielu kwestii – od fundamentalnych po proceduralne. W piśmie przewodnim do nich GIODO wypunktował te kwestie, które budzą największy sprzeciw i wątpliwości organu ds. ochrony danych osobowych. W odniesieniu do proponowanych przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w dużej mierze zostały one już podniesione w piśmie skierowanym do Ministra Cyfryzacji 28 lipca 2017 r. Niestety, jedynie niewielka część zgłoszonych w nim zastrzeżeń i wątpliwości GIODO została uwzględniona w projekcie ustawy z września 2017 r.

Obniżenie standardów niezależności organu nadzorczego

GIODO po raz kolejny wskazuje, że przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych nie wymaga od polskiego ustawodawcy zmiany dotychczasowych rozwiązań instytucjonalnych w tym zakresie i tworzenia zupełnie nowego organu nadzorczego. Zaproponowany przez Ministra

Cyfryzacji model powoływania osoby pełniącej funkcję organu nadzorczego przez Sejm RP na wniosek Prezesa Rady Ministrów RP, w powiązaniu z innymi rozwiązaniami umożliwiającymi wkraczanie Rządu RP w sferę funkcjonowania organu nadzorczego, znacznie obniża dotychczasowy standard ustrojowy, który w polskim systemie prawnym efektywnie zapewniał gwarancje niezależności organu ochrony danych osobowych. Co więcej, zaproponowane w projekcie ustawy wyłączne uprawnienie Prezesa Rady Ministrów do powoływania zastępców organu na wniosek dwóch ministrów: cyfryzacji oraz spraw wewnętrznych i administracji stanowi naruszenie wysokich standardów niezależności organów nadzorczych określonych w przepisach prawa unijnego (art. 16 Traktatu o funkcjonowaniu Unii europejskiej) oraz bogatym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE (vide wyrok w sprawie C-288/12 z 8 kwietnia 2014 r. – Komisja Europejska przeciwko Węgrom). W świetle przepisów ogólnego rozporządzenia oraz dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE wprowadzenie zmian instytucjonalnych polegających na powołaniu nowego organu nadzorczego działającego na podstawie nowych przepisów o ochronie danych osobowych nie może prowadzić do skrócenia kadencji osoby wcześniej pełniącej tę funkcję. Niestety proponowane przez Ministra Cyfryzacji rozwiązania prowadzą do takiej sytuacji, co bezpośrednio będzie naruszało prawo unijne.

13 lat to za mało

GIODO od samego początku prac nad pakietem legislacyjnym dotyczącym ochrony danych osobowych podkreślał niezasadność obniżenia wieku dziecka, w którym samodzielnie może ono wyrazić zgodę na przetwarzanie danych w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego. Skutki przyjęcia takiej granicy wieku należy rozpatrywać w aspekcie społecznym oraz prawnym. Odnosząc się do skutków społecznych, należy pamiętać o tym, że dziecko nie mając świadomości konsekwencji swoich działań może ujawnić swoją sferę prywatną i dane zaliczające się do szczególnej kategorii danych, które raz umieszczone w Internecie mogą przynieść negatywne konsekwencje w przyszłości. Należy również zwrócić uwagę na zagrożenia, jakie znajdują się w wirtualnej przestrzeni, takie jak: przemoc, pornografia, promowanie zachowań autodestrukcyjnych, do których mogą mieć dostęp dzieci. Kolejnym aspektem tego zagadnienia są prawne konsekwencje zaproponowanej regulacji. Wobec wszystkich tych zagrożeń, uzasadnienie obniżenia wieku dziecka przygotowane przez Ministra Cyfryzacji jest co najmniej niewystarczające.

W projekcie nie odniesiono się także do kwestii cofnięcia zgody, złożenia skargi przez dziecko, którego dane osobowe zostały naruszone w związku z wyrażoną wcześniej zgodą bądź skorzystania z innych uprawnień przysługujących osobie, której dane dotyczą. Nie bez znaczenia jest również to, że wszelkie konsekwencje decyzji dziecka w tej sprawie – zgodnie z obowiązującymi krajowymi przepisami prawa – ponosić będą jego rodzice bądź przedstawiciele ustawowi. Za niedopuszczalną ingerencję w obecny poziom ochrony danych obywateli GIODO uznał np. zmiany w ustawie o statystyce publicznej. Sprzeciw Generalnego Inspektora budzą przede wszystkim przepisy ustawy dotyczące wyłączenia stosowania art. 5 rozporządzenia (zasady przetwarzania danych) do procesów przetwarzania danych osobowych, o których mowa w licznych ustawach zmienianych w projekcie. Poważne wątpliwości budzi również propozycja pozyskiwania przez pracodawcę innych danych osobowych niż wymienione w art. 221 § 1 i 2 Kodeksu za zgodą osoby ubiegającej się o zatrudnienie lub pracownika. Pamiętać należy, iż zgoda na przetwarzanie danych musi być dobrowolna, konkretna i świadoma. W stosunkach pracy trudno jednak mówić o dobrowolności, bowiem zatrudniony wykonuje obowiązki w warunkach podporządkowania pracodawcy. Również osoba ubiegająca się o pracę u danego pracodawcy znajduje się w sytuacji zależności od niego. Wprawdzie projektodawca wskazał, że odmowa udzielenia zgody nie może powodować negatywnych implikacji dla podmiotu danych, jednak ze względu na brak równowagi stron, pracownicy mogą nie być w stanie swobodnie wyrazić zgodę lub ją cofnąć. Wątpliwości Generalnego Inspektora budzą także zaproponowane regulacje dotyczące jawności numeru PESEL oraz skala pozyskiwania i wykorzystywania tej danej osobowej w kolejnych zbiorach czy rejestrach publicznych. Udostępnianie numeru PESEL może prowadzić do nadmiernej i nieproporcjonalnej

ingerencji w prawa osób, których dane znajdują się w różnych zbiorach danych osobowych. W świetle rozporządzenia, identyfikator osoby musi być poddany szczególnej ochronie, w związku z czym należy stworzyć szczególne gwarancje ochrony wynikające z przepisów prawa, mając na względzie konieczność ich dostosowania do postanowień rozporządzenia. Swoje stanowisko do przedstawionych przez resort cyfryzacji projektów przyjęła też działająca przy GODO Komisja Ekspertów, w skład której wchodzi m.in. 15 profesorów, specjalistów z różnych dziedzin reprezentujących uczelnie, które ściśle współpracują z GODO. Stanowisko to znajduje Państwo w załączeniu.

Źródło: <http://www.giodo.gov.pl/pl/1520280/10202>

2.2 Bezpieczeństwo danych w rejestrze PESEL do poprawy

Dotyczy: GODO nakazał Ministrowi Cyfryzacji usunięcie naruszeń dotyczących przetwarzania danych w rejestrze PESEL.

Kontrola przeprowadzona przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GODO) w Ministerstwie Cyfryzacji wykazała, że Minister Cyfryzacji – jako administrator danych przetwarzanych w rejestrze PESEL – naruszył przepisy o ochronie danych osobowych, poprzez:

- brak procedur określających sposób postępowania w razie wystąpienia incydentu związanego z ochroną danych osobowych,
- przyznawanie jednemu użytkownikowi więcej niż jednej karty z certyfikatem umożliwiającym dostęp do rejestru PESEL za pomocą urządzeń teletransmisji danych,
- brak w aplikacji, za pośrednictwem której realizowany jest dostęp do rejestru PESEL, funkcjonalności umożliwiającej wskazanie uzasadnienia dla dokonywanego sprawdzenia danych w rejestrze PESEL,
- niewdrożenie oprogramowania służącego do analizy logów systemowych, w tym operacji dokonywanych przez użytkowników, którym przyznany został dostęp do rejestru PESEL.

Braki wykryte przez GODO podczas kontroli w lutym 2017 r. stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa danych Polaków przetwarzanych w rejestrze PESEL. Umożliwiają bowiem użytkownikom, którzy otrzymali dostęp do rejestru, masowe pozyskiwanie danych w sposób w zasadzie niekontrolowany, gdyż nie jest wymagane podanie uzasadnienia zbierania danych. Prowadzi to do pozyskiwania informacji nadmiarowych, nie zawsze niezbędnych do realizacji celu, w jakim są pobierane. Dodatkowo Minister Cyfryzacji – jako administrator danych – przyznając kilka kart dostępu jednemu użytkownikowi oraz nie analizując systemowych logów dostępu do rejestru, nie ma możliwości ustalenia, kto i w jakim celu pozyskuje dane.

O problemach tych GODO poinformował Ministra Cyfryzacji po raz pierwszy już w marcu 2017 r. Ministerstwo w wyjaśnieniach nadsyłanych w odpowiedzi na pisma GODO deklarowało usunięcie tych uchybień, lecz w bardzo odległych terminach, na co GODO nie mógł się zgodzić. W związku z tym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, w trosce o jak najszybsze zapewnienie należytego poziomu bezpieczeństwa danych obywateli, wydał 12 września 2017 r. decyzję nakazującą:

- opracowanie i wdrożenie do 31 grudnia 2017 r. procedur postępowania w razie wystąpienia incydentu związanego z ochroną danych osobowych przetwarzanych w ramach rejestru PESEL,
- zapewnienie do 30 września 2017 r., aby jednemu użytkownikowi nie mogła zostać wydana więcej niż jedna karta z certyfikatem umożliwiającym dostęp do rejestru PESEL za pomocą urządzeń teletransmisji danych,

- modyfikację aplikacji dostępowej do rejestru PESEL do 31 marca 2018 r. w taki sposób, aby umożliwiała ona podanie uzasadnienia dla dokonywanego sprawdzenia danych w rejestrze PESEL,
- wdrożenie do 31 grudnia 2017 r. oprogramowania służącego do analizy logów systemowych, w tym operacji dokonywanych przez użytkowników, którym przyznany został dostęp do rejestru PESEL.

Inspekcja przeprowadzona w Ministerstwie Cyfryzacji była następstwem wcześniejszych kontroli w kancelariach i izbach komorników sądowych, u których stwierdzono masowe pobieranie danych z rejestru PESEL. Wprawdzie, jak ustalono, nie doszło wówczas do udostępnienia danych z rejestru PESEL osobom nieuprawnionym, ale dane były zbierane nadmiarowo, bez uzasadnienia. Żeby sprawdzić dlaczego to jest możliwe, konieczne było przeprowadzenie kontroli w resorcie cyfryzacji, który administruje rejestrem PESEL.

Źródło: <http://www.giodo.gov.pl/pl/1520301/10145>

2.3 Analiza - Outsourcing danych osobowych w zgodzie z RODO

Dotyczy: Czym jest i kiedy zacznie obowiązywać Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych w UE (RODO)?

„RODO”, zwane także „GDPR” lub „Ogólnym Rozporządzeniem o Ochronie Danych” to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Rozporządzenie weszło w życie 17 maja 2016 r. Zacznie ono obowiązywać bezpośrednio w krajowych porządkach prawnych od 25 maja 2018 r. Rozporządzenie wiązać będzie wszystkich, którzy przetwarzają dane osobowe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Rozporządzenie wprowadza szereg zmian oraz rozszerza zakres obowiązków administratorów oraz podmiotów przetwarzających dane. Celem nowych przepisów jest również wyposażenie osób fizycznych oraz organów nadzorujących w skuteczne narzędzia reagowania na naruszenia Rozporządzenia. Bardzo istotną dla przedsiębiorców kwestią jest też określenie maksymalnego poziomu kar za naruszenia przepisów, które to kary mogą sięgnąć nawet 20 000 000 euro lub 4% całkowitego rocznego światowego obrotu przedsiębiorcy z roku obrotowego poprzedzającego naruszenie.

2.4 ECOFIN o zmianach podatkowych

Dotyczy: Rada przyjęła dyrektywę w sprawie zasad rozstrzygania sporów podatkowych między państwami członkowskimi. Komisja Europejska przedstawiła propozycje legislacyjne, które mają ułatwić walkę z wyłudzeniem podatku VAT w UE.

Rozstrzyganie sporów w sprawie podwójnego opodatkowania

Rada przyjęła dyrektywę w sprawie mechanizmów rozwiązywania sporów, które dotyczą podwójnego opodatkowania w UE. Określa ona zasady rozstrzygania sporów podatkowych między państwami członkowskimi, które działają na podstawie interpretacji i stosowania porozumień o unikaniu podwójnego opodatkowania. Polska poparła rozwiązania, których skutkiem będzie

zwiększenie pewności prawa dla inwestorów. Dzięki nim spory między państwami członkowskimi będą rozwiązywane szybciej i efektywniej.

Opodatkowanie sektora cyfrowego Komisja Europejska przedstawiła kierunki działań, które zmierzają do rozwiązania problemu niepłacenia podatków przez firmy działające na rynku elektronicznym. Polska popiera rozwiązania, które mają zapewnić, że firmy będą płaciły podatki w państwie, gdzie wypracowują zyski. Tego rodzaju zmiany powinny być wprowadzone na poziomie globalnym, np. w ramach OECD. Jeżeli nie będzie to możliwe szybko, UE powinna wypracować własne rozwiązanie. Jednak nie powinno być to realizowane w ramach diskutowanych wcześniej projektów legislacyjnych, które dotyczą podstaw opodatkowania przedsiębiorstw. Te projekty, z uwagi na ich skomplikowanie oraz wątpliwości dotyczące suwerenności podatkowej państw członkowskich, nie zostaną przyjęte w bliskiej perspektywie, a walka z optymalizacją podatkową musi przynieść szybko wymierne rezultaty.

Walka z wyłudzeniami VAT

KE przedstawiła propozycje legislacyjne dot. systemu VAT w kontekście opodatkowania transakcji wewnątrzwspólnotowych. Mają one ułatwić walkę z transgranicznymi oszustwami związanymi z wyłudzeniem podatku VAT w UE. Polska popiera działania, które zmierzają do usprawnienia systemu VAT, tak aby był on prostszy w stosowaniu i skutecznie zabezpieczony przed oszustwami oraz aby sprzyjał przedsiębiorcom i zachęcał ich do udziału we wspólnym rynku. Rada przyjęła konkluzje w sprawie finansowych aspektów zmiany klimatu, które będą stanowić mandat dla UE na zbliżające się negocjacje klimatyczne w ramach konferencji klimatycznej (COP23) w Bonn. Uzgodniono także stanowisko UE na spotkanie G20 ministrów finansów i prezesów banków centralnych oraz doroczne spotkania Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego w Waszyngtonie w dn. 12-15 października br.

3. Stosowanie prawa

3.1 Wyrok NSA z 28.09.2017 r. (II FSK 2624/15)1

Dotyczy: POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

NSA orzekł, że bank musi próbować ściągnąć wierzytelność zarówno od spółki osobowej, jak i od jej wspólników. Dopiero, gdy okaże się to niemożliwe, będzie mógł zaliczyć nieściągalną należność do kosztów podatkowych. Sprawa dotyczyła banku, który na próżno domagał się spłaty kredytu od spółki osobowej. Gdy więc uzyskał postanowienie komornika o bezskuteczności egzekucji z jej majątku, uznał, że wierzytelność jest nieściągalna i że na tej podstawie może zaliczyć ją do kosztów uzyskania przychodu. Powołał się na art. 16 ust. 2 ustawy o CIT, który dopuszcza różne formy dokumentowania nieściągalności wierzytelności dla celów podatkowych. Jedną z nich jest postanowienie o nieściągalności, uznane przez wierzyciela, wydane przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego. Bank uznał, że wystarczy zatem postanowienie komornika wydane w trybie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., stwierdzające bezskuteczność egzekucji z majątku spółki. Innego zdania był DIS w Warszawie. Stwierdził, że bank nie udokumentował nieściągalności wierzytelności, bo nie próbował dochodzić roszczeń od wspólników, którzy odpowiadają solidarnie ze spółką za jej zobowiązania. NSA stwierdził, że skoro bank może wyegzekwować wierzytelność od wspólników spółki, to dopóki nie wyczerpie tej możliwości, dopóty nie może zaliczyć należności do kosztów uzyskania przychodów. Dodał, że nawet jeśli pewne wydatki są kosztem z punktu widzenia księgowego, nie znaczy to, że są również kosztem podatkowym.

3.2 Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7.09.2017 r.

Dotyczy: Prawo Podatkowe – Od Przedawnionego długu Bank Powinien Wystawić PIT-8C

Z interpretacji dyrektora KIS wynika, że jeżeli zobowiązanie wobec banku się przedawni, to kredytobiorca uzyskuje przychód, chyba że minęło już tyle czasu, iż wygasło nie tylko zobowiązanie wobec wierzyciela, ale i zobowiązanie podatkowe. W sprawie kobieta po latach użytkowania karty kredytowej była winna bankowi kilka tysięcy złotych. Po kilkunastu latach bank sprzedał swoją wierzytelność innej firmie, a ta po upływie pół roku wniosła do e-sądu pozew o zapłatę ok. 6,5 tys. zł wraz z odsetkami. W 02.2016 r. uzyskała nakaz zapłaty. Pełnomocnik kobiety złożył sprzeciw, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia. Przypomniął, że zgodnie z art. 118 k.c. wierzytelności okresowe przedawniają się po upływie 3 lat od dnia ich wymagalności. Firma windykacyjna uznała zarzut przedawnienia za zasadny, ale wysłała do kobiety PIT-8C z wykazanim przychodem w wysokości ponad 6,5 tys. zł. Uznała, że skoro zobowiązanie się przedawniło, to kobieta uzyskała przychód, od którego powinna zapłacić podatek. Kobieta uważała, że o żadnym przychodzie nie ma mowy, bo zobowiązanie nadal istnieje, a tylko nie może być wykonane ze względu na przedawnienie. Argumentowała także, że PIT-8C mógł wystawić tylko bank, czyli pierwotny wierzyciel. Dyrektor KIS stwierdził, że jeśli wierzyciel, z uwagi na przedawnienie, nie może przymusowo wyegzekwować zobowiązania, to dłużnik uzyskuje w ten sposób korzyść majątkową. W praktyce bowiem zostaje zwolniony z obowiązku spłaty. Potwierdził, że kobieta osiągnęła przychód, z którego powinna się rozliczyć. Będzie on jednak mniejszy niż sądziła firma windykacyjna, bo – zdaniem organu – przychód ten powstał w momencie przedawnienia zobowiązania wobec banku, w wysokości zadłużenia z tytułu należności głównej oraz odsetek za zwłokę, które były wymagalne na moment przedawnienia. Dyrektor KIS wyjaśnił także, że w tej sytuacji PIT-8C powinien wystawić bank, czyli pierwotny wierzyciel, bo do przedawnienia doszło jeszcze przed sprzedażą wierzytelności firmie windykacyjnej. W tym wypadku zobowiązanie podatkowe mogło się już przedawnić, bo minęło więcej niż 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

3.3 Interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17.08.2017 r.

Dotyczy: Ceny Transferowe

Z interpretacji dyrektora KIS wynika, że obowiązek sporządzania dokumentacji podatkowej, o której mowa w art. 9a ustawy o CIT, powstaje także w przypadku objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki powiązanej.

Objęcie udziałów/akcji w podwyższonym kapitale podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych za środki pieniężne, w tym także w formie potrącenia wzajemnych wierzytelności, czy za wkład niepieniężny (aport) podlega obowiązkowi sporządzania dokumentacji podatkowej zgodnie z art. 9a w przypadku przekroczenia progu, o którym mowa w art. 9a ust. 1d tej ustawy. Wniesienie wkładu przez wnioskodawcę – jako jednego ze współników – w zamian za udziały w spółce powiązanej, skutkuje zatem obowiązkiem sporządzenia dokumentacji cen transferowych.